

Повна назва: Сучасна українська мова (фонетика, фонологія, орфоєпія, орфографія, графіка)

Статус: Нормативна

Мета: висвітлити основні теоретичні положення фонетики, фонології, орфоєпії, графіки, орфографії, які ґрунтуються на здобутках вітчизняної та зарубіжної лінгвістичної науки, здійснити всебічний аналіз звукових одиниць мови, забезпечити фахову підготовку з сучасної української літературної мови.

Обсяг, методики, і технології викладання дисципліни:

Тематичний план дисципліни «Сучасна українська мова (фонетика, фонологія, орфоєпія, орфографія, графіка)» складається з 4 змістових модулів, кожен з яких поєднує в собі відносно окремий самостійний блок дисципліни, який логічно пов'язує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом і взаємозв'язками.

Для визначення рівня засвоєння слухачами навчального матеріалу використовуються такі форми та методи навчання:

1) лекційні заняття, на яких викладається теоретичний матеріал, наводяться практичні приклади; заняття проводяться з використанням технічних та програмних засобів;

2) практичні заняття, що передбачають підготовку теоретичних та практичних питань фонетики, фонології, орфоєпії, орфографії, графіки сучасної української мови та їх обговорення в аудиторії;

3) консультації, які проводяться з метою допомоги студентам у виконанні їх індивідуальних завдань та роз'яснення окремих розділів теоретичного матеріалу, відпрацювання студентами пропущених занять.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	Разом	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1. Фонетика.													
Змістовий модуль 1. Звукова система сучасної української мови													
Тема 1. Фонетика – наука про звукову будову мови	2	1	1										
Тема 2. Загальна характеристика та класифікація звуків мови. Артикуляційно-акустична класифікація голосних.	8	2	2			4							
Тема 3. Артикуляційно-акустичні характеристики приголосних	8	2	2			4							
Тема 4. Взаємодія звуків у потоці мовлення. Фонетична транскрипція, її типи	14	4	2			8							
Контрольна робота № 1	2		2										
Разом за модулем 1	34	9	9			16							

Модуль 2. Фонологія												
Змістовий модуль 1. Функціональний аспект вивчення звуків												
Тема 1. Функціональний аспект у вивченні звукових одиниць	8	2	2			4						
Тема 2. Система фонем сучасної української літературної мови Фонематична транскрипція	16	4	4			8						
Тема 3. Фонологічна інтерпретація звукових змін.	22		4			12						
Контрольна робота № 2	2		2									
Разом за модуль 2	33	12	12			24						
Модуль 3. Орфоєпія. Графіка. Орфографія												
Змістовий модуль 1. Просодичні звукові засоби												
Тема 1. Склад і складоподіл в українській мові	6	2	2			2						
Тема 2. Наголос та його роль у сучасній українській літературній мові	22	6	4			10						
Разом за змістовий модуль 1	28	8	6			12						
Змістовий модуль 2. Орфоєпія. Графіка. Орфографія												
Тема 3. Українська орфоєпія	14	2	2			6						
Тема 4. Графіка сучасної української літературної мови	11	2	2			7						
Тема 5. Орфографія сучасної української літературної мови		2	2									
Контрольна робота № 3			2									
Разом за змістовий модуль 2	25	6	8			13						
Разом за модуль 3												
Усього годин	135	35	35			65						

Знання та навички: студенти повинні

знати:

- особливості фонетичної системи сучасної української мови;
- специфіку фонологічної системи української мови;
- зміни звукового складу слів у потоці мовлення;
- фонологічну інтерпретацію звукових змін;
- специфіку української графіки;
- правила орфоєпії;

- основні правила української орфографії.
- основні методики та прийоми фонетичного і фонологічного аналізу;
- можливості застосування теоретичних знань і практичних навичок у професійній діяльності (викладання української мови, здійснення досліджень у галузі україністики).

вміти:

- класифікувати мовні звуки з урахуванням різних ознак;
- вимовляти звуки і звукосполучення, наголошувати слова відповідно до норм сучасної української літературної мови.
- здійснювати повний фонетичний і фонематичний розбір слів.

Кількість годин (кількість кредитів ЄКТС): На вивчення навчальної дисципліни відводиться 135 годин / 4,5 кредитів ECTS.

Види робіт: Контроль за рівнем засвоєння матеріалу та знань студентів проводиться у таких формах: виконання індивідуальних завдань; виконання самостійних письмових аудиторних робіт; усні відповіді на практичних заняттях; іспит.

Протягом триместру здійснюється поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час захисту індивідуальних завдань, перевірки самостійних робіт, надання відповідей під час практичних занять, перевірки виконаних творчо-пошукових завдань. Підсумковий контроль дисципліни «Сучасна українська мова (фонетика, фонологія, орфоєпія, орфографія, графіка)» проводиться відповідно до навчального плану у вигляді іспиту в 2 триместрі, в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу.

Оцінювання:

Види самостійної роботи	Трудо-місткість (годин)	Планові терміни виконання	Форми контролю	Максимальна кількість балів
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Денна форма навчання				
II триместр номер триместру				
I. Обов'язкові види робіт				
Види робіт на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях				
Конспект-відповідь до плану практичного заняття	17	На кожному практичному занятті	Перевірка конспекту	13
Письмові відповіді на контрольні й проблемні питання практичного заняття	17	На кожному практичному занятті	Перевірка письмових відповідей	13
Виконання вправ і завдань	17	На кожному практичному занятті	Перевірка вправ і завдань	13
За виконання модульних (контрольних) завдань				
Модульна контрольна робота № 1	3	На п'ятому практичному занятті	Перевірка модульної контрольної роботи	3

Модульна контрольна робота № 2	3	<i>На одинадцятому практичному занятті</i>	<i>Перевірка модульної контрольної роботи</i>	3
Модульна контрольна робота № 3	3	<i>На останньому практичному занятті</i>	<i>Перевірка модульної контрольної роботи</i>	5
<i>За виконання завдань самостійного опрацювання та інших завдань</i>				
Разом балів за обов'язкові види робіт				50
II. Вибіркові				
<i>За виконання творчих завдань для самостійного опрацювання</i>				
Скласти словничок фонетичної термінології	2,5	<i>На передостанньому практичному занятті</i>	<i>Перевірка словничка</i>	5
Законспектувати на вибір три статті з питань фонетики, фонології	2,5	<i>На передостанньому практичному занятті</i>	<i>Перевірка конспекту</i>	5
Разом балів за вибіркові види робіт				10
Всього балів за СРС у II триместрі				60
Іспит				40
Разом				100

Викладач:

Островська Людмила Станіславівна, кандидат філологічних наук, доцент. Посада – доцент кафедри української філології, теорії та історії літератури ЧНУ ім. Петра Могили. Стаж педагогічної діяльності – 17 років. Кількість виданих наукових праць – більше 50. У 2007 році захищено дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата наук зі спеціальності 10.02.01 – українська мова. Тема дисертації: «Категорія атрибутивності в структурі простого українського речення».

Сфера наукових інтересів – теоретичні та практичні питання синтаксису сучасної української мови, проблеми функційної граматики української мови, соціолінгвістики, культури мовлення.